

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R . 15

81. ÅRGANG
23. AUGUST

1 9 6 9

Drawing it fine
by John Ryan

"Fat lot of good he's
done ..."

OM PAVENS AFRIKAREISE

SE DEN
REDAKSJO-
NELLE
ARTIKKELEN

*Per Bang foreslår at
de katolske ungdoms-
organisasjonene
drøfter forsvarssaken*

(SIDE 232)

**BISKOP DEFREGGERS
SKYLD OG ANSVAR**

(SIDE 238)

**KLOVNEN I „SAKK OG
VESKE“?**

(SIDE 237)

NOTATER

Först et sitat, klippet fra den danske Synode Avis:

«De kritiske præster i Chur: Afvisning og foragt for kvinden forbundet med nedvurdering af ægteskabet i forhold til cølibatet er nu i vor tid blevet utålelige.»

● Den nye prefekt for Kongregasjonen for prestene, kardinal John Wright, sier i et intervju med den italienske dagsavisen «L'Avvenire» at det ikke er utsluttet at Kirken kan komme til å gi prestevielse til

gifte menn i områder av verden hvor det er mangel på prester. Ekteskap og prestegjerning er likevel så radikalt forskjellige motsetninger at det er meget vanskelig å skjønne hvordan en mann både skal kunne utføre sin prestegjerning uavkortet og av hele sitt hjerte og samtidig vie sin omsorg og sjel til egen familie.

● Den tidligere hjelpebiskop av St. Paul og Minneapolis, James Shannon har giftet seg. Shannon fratradte sitt embede fordi han var (Forts. s. 232.)

DEBATTEN OM KRIG OG VOLD

AV GUNNEL VALLQUIST

Hemkommen efter sommarsemester lærer jeg inläggen i St. Olavs debatt om krig och våld. Och i synnerhet efter läsnngen av Ulf Erik Gustavsens brev, känner jag mig uppkallad att komma med ett ord i saken.

Den argumentering han för är inte sällsynt i kyrkan, och egentligen är det ganska förvånande, därför att de principer som där framläggs är oerhördt farliga och i själva verket moraliskt upplösande. Att sätta upp två moraliska normer, ett evangeliskt «fullkomlighetskrav» och ett «moderat etiskt krav» som skulle vara givet för våra hårda hjärtans skull, får långtgående konsekvenser — om man vill vara konsekvent.

En sådan dubbel princip får i varje fall inte tillämpas bara på detta område (som ofta sker) utan måste då utsträckas även till andra områden, inte minst till sexual-etiken. Den måste då rimligen tillämpas exempelvis ogiftas, frånskildas och homosexuellas situation, på preventivteknik samt även på abort i nödsituationer. Är vi beredda att ta de konsekvenserna? Likaledes finns det andra områden som blir aktuella, inte minst gäller det egendomsrätten.

Samma person — eller samma

kyrka — kan inte med bibehållen trovärdighet hävda det modererade

etiska kravet när det gäller krigiskt våld, och avvisa den när det gäller sex och egendomsrätt. Dessutom kanske man bör påminna om att uttrycket «för edra hjärtans hårdhets skull» inte alls gällde Jesu lärjungar utan det gamla förbundets lag.

(Se andre innlegg s. 232.)

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stillemesse	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	9.00	11.00 9.45 og 19.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.45 11.30 18.30	10.00 —
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 153244	11.00	9.30
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	10.45
BERGEN: St. Paul kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
Vår Frue kirke, Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelenstgt. 1, tlf. 83 20 19.	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresias kirke, Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannstgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romerikstgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: St. Olavs kapell (1. og 3. søndag) O. Haraldssonstgt. 49, tlf. 53 765	17.30	—
STABEKK: Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
St. Elisabeth hospital, Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	10.00
TROMSØ: Vor Frue kirke, Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31. VIII)	19.00 8.00	10.30 10.30
(St. Elisabeth nstitutt, tlf. 1392)		
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

AFRIKAREISEN

Tegningen på omslaget denne gangen viser et veltilpasset, absolutt ikke sultende katolsk ektepar som tar en stille drink i sommervarmen, med bena på bordet. De blar gjennom dagens aviser, i den ene står det med fete typer at pavens fredsmegling ikke førte frem, i den andre kan vi lese at krigen i Biafra fortsetter. Mannen (eller er det kvinnen?) sier en smule hånlige omtrent dette: Hva oppnådde han egentlig?

De fullstendige referater fra Paul VI.s tre dagers besøk på det afrikanske kontinent tyder på at han tross alt utrettet en hel del. Hele hans autoritet og hans gjentatte, inntrengende oppfordringer til de krigførende parter om å stanse blodbadet var ikke nok — muligens langt fra nok. For paven personlig må sikkert vidnesbyrdet om hvor lite han maktet være en dyp skuffelse, vi vet hvor intenst han lever med i de grusomme lidelser som rammer millioner av mennesker i denne meningsløse striden. Men dette at den katolske kirkes leder slik uten å nøle satset sine evner og sin prestisje i et reelt fredsarbeide i fattige nasjoner har gjort et varig inntrykk på de afrikanske ledere. Hans praktiske tiltak i form av økonomisk støtte viser det alvor han legger i ordene om at *fredens nye navn er utvikling*. Og endelig: han kom med uttalelser som kanskje gjør denne Afrikareisen til den viktigste i hans pontifikat hittil.

Det siste først: uttalelsene. I en tale til nasjonalfor-samlingen i Kampala sa han bl. a. viktige ting om Kirken og den afrikanske kultur: «Kirken ønsker ikke i sitt misjonsarbeide å innføre spesielle trekk av den såkalte vestlige kultur på bekostning av gode, menneske-verdige drag i Afrikas egen kultur.» Han gjentok dette i en tale ved avslutningen av den afrikanske bispesynoden som ble holdt under besøket: «Et brennende og ofte diskutert spørsmål reiser seg i forbindelse med arbeidet, tilpasningen av Evangeliet og Kirken til den afrikanske kultur. Bør Kirken være europeisk, latinsk, orientalsk — eller afrikansk?» «Løsningen finnes i to svar. For det første må Kirken fremst være katolsk. Det vil si, den må være helt grunnet på Kristi lære slik den forkynnes av den autentiske og autoritative tradisjon av den enesanne Kirke. Denne betingelse er fundamental og kan ikke diskuteres.»

«Det annet svar er dette: den form og de uttrykk denne ene Tro gis kan være mangfoldige, tilpasset sprog, stil, folkekarakter og kulturer hos de troende. Sett på denne måten er en viss pluralisme ikke bare lovlig, men ønskelig. En tilpasning av det kristne liv på denne måten på det pastorale, rituelle og rent åndelige området er ikke bare mulig, det er et arbeide Kirken støtter.»

Den andre uttalelsen vi gjerne vil trekke frem gjelder pavens ord om ikke-vold, det er viktige ord for også St. Olavs lesere når vi nå debatterer slike ting. Paven sa: «På grunn av dens evangeliske forbilde og prinsipp om ikke-vold kan Kirken i dagens situasjon ikke tilpasse seg til krigens umenneskelige sprog.» «Vi skal gå enda lenger... Vi tror at konflikter mellom folkene i dag kan løses på en bedre og mer effektiv måte enn med vold.

Menneskelige forhold må ikke reguleres av konfrontasjonen med krefter som slippes løs i mord og ødeleggelser, men ved fornuftige forhandlinger under internasjonale institusjoner. Det er denne siste form vi må sette vår lit til og støtte med vår autoritet og handledyktighet.»

Ordene er viktige, meget viktige. Sammen med opprettelsen av Kirkens millionfond i Afrika, pavens direkte bidrag til sykehus og undervisning og altså hans vilje til i praksis å gå direkte til de krigførende med sitt syn, blir sluttbildet av Afrikareisen mer spennende enn våre to trosfeller på omslagstegningen forstår.

De er egentlig selv bare produkter av en for selvstentret vestlig kultur.

A. R.

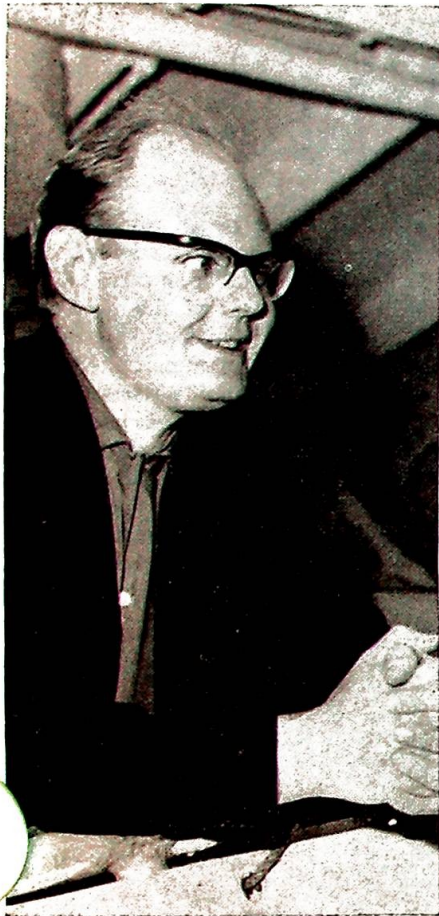

NOTATER

● Det tyske katolske nyhetsbyrået gjenga den 13. august en melding om at de nordiske biskoper på sitt siste møte beklaget den taushetsplikt de er pålagt av Rom i forbindelse med materialet som skal drøftes på Bispesynoden i oktober. Byrået viste til biskopenes kommunike — gjengitt i forrige nummer av ST. OLAV.

● Vatikanets pressetjeneste har dementert forlydender om at Kongregasjonen for biskopene skal ha forlangt at biskop De-fregger trer tilbake. — Se ellers kommentar side 238.

● Under et uventet besøk i sognet Isolotto har kardinal Florit invitert menighetens tre prester til å komme og bo hos ham i hans erkebiskoplige palass — «en måned, to måneder eller så lenge prestene ønsker det». I løpet av denne tiden kan vi snakke sammen, be sammen og forstå hverandre, sa kardinalen.

Per Bang.

LESERNE SKRIVER

DEBATT BLANT

AV PER BANG

Herr redaktør.

Det er godt å vite at debatten om den kristnes stilling til militært forsvar har overlevet sommeren — om noe problem fortjener å diskuteres i detalj og om nødvendig lenge, så er det dette. Jeg finner det selv så vanskelig å opprettholde et logisk holdbart og konsekvent standpunkt at jeg også for helt egen del håper på en oppretning og utredning av spørsmålet.

Mens vi ennå venter på det svaret og den forpliktelse Kirken en gang vil måtte gi oss, er det et par faktorer som må overveies. For det første bør debatten trekkes inn i de forum hvor den er aktuell, nemlig blant unge mennesker i vernepliktsalderen. Kan det ikke være en tanke for de katolske

ungdomsorganisasjoner å arrangere diskusjonsmøter om forsvarssaken, med innlegg fra både pasifisthold og fra — ja, hva er egentlig det korrekte og ikke-tendensiøse navnet på dem som ikke er pasifister? Noen hver av oss har godt av å bli minnet om at diskusjonen ikke føres mellom feiginger, landssvikere og medløpere på den ene siden og disiplinærgale prøiseroberster på den andre. Vi er alle sannhetssøkere og må kunne møtes i gjensidig respekt.

Et annet poeng gjelder alternativet til militært forsvar. Det som brys militærnekterne i dag er såvidt jeg forstår anleggsarbeide og arbeide på sosiale institusjoner. Det siste er all ære verd, og burde kanskje utføres

MORD ER SYND!

AV GUNNAR-INGE LYNNGROTH

NOTATER - -

(Forts. fra s. 230.)

uenig i pavens standpunkt i rundskrivelsen *Humanae Vitae*.

- Det er gjort et sprengstoffattentat mot kardinal Rossis palass i Sao Paulo, melder KNA. De voldsomme eksplosjoner ødela delvis bygningens fasade, men ingen kom til skade. I et brev heter det at attentatet «er begynnelsen på en terror-kampanje mot den brasilianske kirke.»

- Nye, midlertidige ordensregler for cistersenserordenen gir øket selvstyret til de enkelte ordensprovinser og abbedier, meldes det etter ordenens generalkapitel i sommer. Ordenen teller for tiden 1525 prester og ordensbrødre fra 16 land.

- Sognepresten i Berriz i den nordspanske provins Biscaya er arrestert av politiet og vil bli stilt for en militærdomstol anklaget for «terroristvirksomhet».

Herr Redaktør!

Det er ikke bare katolikker som er inne på tanken om en revisjon av det kristne syn på nødverge og vold. Også innen den lutherske kirke dukker det opp nye tanker — i alle fall innen visse kretser. Gunnstein Rudjord, 21, er soldat i den norske hær. Han har gjort seg visse refleksjoner i løpet av de månedene han har tjenestegjort. Han tror ikke på en bred, kristen front mot enhver form for voldsbruk, han vil først og fremst ha kristne (og ikke-kristne) ungdommer til å tenke alvorlig over hva det innebærer å gi seg i kast med militærtjenesten.

Han har selv uttalt følgende:

Ut fra mitt kristne livssyn mener jeg at mennesket er hellig og ukrenkelig.

Mord er synd.

Men i det at mennesket er ukrenkelig, ligger også at det har en samvittighet og en overbevisning som det må følge for ikke å tape respekten for seg selv og dermed også miste muligheten til å leve det frie, ansvarlige livet det var ment til ut fra sin skapelse. Dette lar seg etter mitt syn ikke forene med et totalitært styresett. Derfor må alt menneskelig arbeid være rettet mot at et slikt system vinner innpass.

Samfunnet som helhet og hver enkelt

del av det må være innstilt på dette: Å skape grobunn og vekstvilkår for at menneskene skal kunne utvikle sitt menneskeverd, dvs. gis muligheter til å leve som frie, ansvarlige individer. Skal dette kunne oppnås, må de institusjoner og organer samfunnet består av i størst mulig utstrekning utvikle respekten for enkeltmennesket og gi det selvrespekt. Med dette mener jeg at det enkelte menneske må bli oppdratt til å se seg selv om et ansvarlig individ, med ansvar for seg selv, sine omgivelser og den etterkommende slekt. Mister mennesket denne selvrespekten, mister det også noe av det spesifikt menneskelige. Å frata et menneske dets særdrag og kjennetegn er også en form for mord.

Jeg kan ikke med mitt kristne livssyn se meg selv som et aktivt ledd i et system som motarbeider menneskeverdet. Min samvittighet nekter meg å være delaktig i at andre mennesker blir undertrykt, lider under økonomisk utbytting og blir påtvunget systemer som berøver dets integritet som enkeltmenneske og som samfunn og nasjoner.

Etter åtte måneder i den norske hær, har det blitt klart for meg at det militære forsvaret vårt er med og undergraver friheten i landet og respekten for enkelt-

DE UNGE

som kortvarig pliktarbeid av alle unge, så de kan få se litt av den ulykke som velferdssamfunnet er så flinkt til å gjemme unna på institusjoner og stiftelser, men det har jo ingen relevans til forsvar av landet. Jeg etterlyser et initiativ i retning av direkte opplæring av ikke-voldsforsvar som alternativ. Hvor fortrøstningsfullt ville det ikke være om den norske stat tok offisiell kontakt med borgerrettighetsbevegelsen i USA, som gjennom mange år har arbeidet aktivt med trening i bruken av ikke-vold mot politiet, og fikk instruktører og læremateriell derfra. I en slik kontakt ville det ligge både en anerkjennelse av pasifistenes moralske alvor og av den folkebevegelsen i vår tid som den vestlige verden har mest å lære av.

mennesket. Den grunnidé som i praksis har gjennomsyret militærforsvaret vårt er den sterkeste rett. Vi er bare frie så lenge vi kan øve vold.

Jeg definerer vold som misbruk av makt.

Vi har i dag et totalforsvar, men i hovedsaken bygger det på et militært forsvar med dets voldelige utslag. Militærforsvaret er integrert i alle deler av samfunnslivet. Slik legger det direkte og indirekte beslag på enorme menneskelige og materielle ressurser. Dette fører til at vi har mindre å yte til positivt byggende og skapende arbeid, samt at vi påvirker vår holdning til aktuelle problemer slik at vi konsentrerer oss om makten, vår makt, og ikke mennesket og det krav på respekt som det har. Forsvaret vårt omfatter også mulig bruk av ABC-våpen som middel til å forsvare friheten. Men dersom slike våpen blir brukt, vil de muligens, for ikke å si sannsynligvis, utslette mennesket selv, eller i alle fall ødelegge det fysisk og psykisk i den grad at det ikke makter å leve et menneskeverdig liv. Hvor blir det da av friheten?

All denne energi som ofres på ødeleggelse og vold er med på å undergrave vår respekt for oss selv. I alle fall mister jeg selvrespekt når jeg må bygge min frihet på andres ødeleggelse og undertrykkelse. Det vil si at jeg misbruker friheten. I lengden undergraver jeg det jeg egentlig vil forsvare på denne måten. Ved å øve vold mot andre, øver jeg indirekte vold mot meg selv.

REDAK-SJONELT

Som Per Bang nevner i sitt innlegg i dag, er det viktig at vi møtes i denne debatten i gjensidig respekt, som sannhets-søkere.

Det gjøres intet forsøk av St. Olavs redaksjon på å vri samtalen i den ene eller den andre retning politisk. Vi er som vanlig åpne for forskjellige, divergerende oppfatninger. Vi skal også understreke nok en gang, i tilfelle det er nødvendig, at innleggene står for den enkelte, navngitte brevskrivners regning.

Når dette er sagt, bør vi så tilføye at vi synes at hvert av innleggene i denne debatten representerer en utfordring til oss som kristne. Det må ikke bli slik at innleggene (se også de to siste numrene av bladet før sommerferien) avfeies med bemerkninger om «radikalisme» eller «blåøyethet». Vi er, som sagt, søkere etter en sannhet om forsvar, nødverge, ikkevold osv.

Kan hende vi gjør mange feil underveis og sier dumme ting enkelte ganger. Men er ikke det likevel å foretrekke fremfor taus-het?

A. R.

TROEN I PRAKSIS

Som «sorgen og gleden vandrer tilhobe», så finnes også tro og vantro side om side i menneskenes hjerter. Tros glede side om side med trosnød. Om man skal tro alt en hører og leser om folks trosliv i dag, så finnes det langt mer av det siste enn av det første.

For mange er troen i vår tid en anfekket tro. Den blir overskyt av en flodbølge av tvil og skepsis sluppet løs av en verden som i stolt bevissthet om sin egen makt og kunnskap, forakter troen. Troen er en illusjon hos svake og uvettige mennesker eller et primitivt tabu. Denne selvbevisste verden kjenner tilsynelatende ikke nok til videnskapens filosofi for å ense at den ved slik på sine egne premisser å forakte troen, langt overskrider grensene for sitt mandat.

Nå kan man kanskje si at visse udefinerbare anelser eller intuisjoner avholder de fleste kristne fra å ta dette med illusjoner og tabuer svært høytidelig. Selv om troen er blitt en byrde for ikke så få av dem, kaster

AV PATER

D. J. BOERS

de den ikke overbord bare fordi det skrives høyt fra takene at «videnskapen sier» det og det. For hvem er denne videnskap som sier, hva sier den og med hvilken faglig autoritet sier den det? Og selv om det skulle være så at «videnskapen» kan gi intellektuelle vanskeligheter for troen, så vet en velinformert kristen, med kardinal Newman, at enn ikke titusen av slike vanskeligheter gjør en eneste tvil.

Dernest kan jo et lite barn forstå at verdens stolte selvbevissthet som bunner i at det har lyktes for menneskene gjennom videnskap og teknikk å frigjøre seg fra slaveriet under naturens krefter, likevel er svært malplisert når man tenker på at mennesket selv er blitt slave av den apparatur det har skapt seg. Med andre ord: mennesket har i dag byttet ett

(Forts. n. side)

TROEN I PRAKSIS - - -

(Forts. fra forrige side)

slaveri med et annet og langt verre. Mer og mer holder mennesket på å bli en «ting» blant tingene i en endeløs kausalkjede, mer og mer taper det sin selvidentitet fordi det har latt sitt vesens dybde dimensjon bli fortrengt. Og denne dybde dimensjon er den egentlige religiøse dimensjon i menneskets vesen. Dette har ført til at mennesket er blitt et slaktoffer for «angst». Ikke så meget for døden og intetheten som i den greske og den romerske klassisitet, heller ikke så meget for skyld og fortapelse som i den sene middelalder og på reformasjonstiden. Men langt mer som en ubestemt, men besettende angst for livets tomhet og meningsløshet.

Nettopp fordi et kristent menneske, tross alle trosvanskeligheter, forstår at det ikke for noen pris må miste troen om det ikke skal falle i hendene på denne «angst», så vil han gjerne komme til en levende tro istedenfor å slepe på sin tro som på en byrde.

Her er det at mange kristne møter et tilsynelatende uløselig problem, for ikke å si en motsigelse. De synes det er merkelig at den erfaring de har av sin eksistens, sammen med deres oppriktige lengsel etter Gud, ikke skulle strekke til av seg selv for å oppvekke og tilveiebringe en levende tro.

Nå, meget ville allerede være vunnet om de og andre velmenende mennesker kunne lære å forstå at det ligger i selve troens natur at en ikke av seg selv alene kan begynne å vandre på troens vei, enn ikke med den klareste intellektuelle innsikt og den sterkeste viljebeslutning.

Man tenker, dessverre, så altfor lite på at troen går inn i en langt større og dessuten meget bestemt sammenheng. Troen er vanskelig for mange mennesker, ikke så meget på grunn av dens objektive innhold, men langt mer fordi man har tapt den store sammenheng litt for meget av syne. Troen er vanskelig for mange mennesker, ikke fordi, som de feilaktig mener, at man for å kunne tro må være istand til å avtvinge ens forstand et redelig samtykke til abstrakte sannheter som langt overgår ens fatteevne. Om de da ikke tilsynelatende står i motsetning til ens redelighet. Det er som oftest ikke her skoen trykker. Det som gjør troen vanskelig for mange i dag er at vi i våre dager lever under indre og ytre forhold som for en stor del har tapt den

vitale forståelse av denne større sammenheng.

Om man skal komme frem til en levende tro og oppleve dens stille, men dype glede og fortrøstning, må en nok starte fra det rette utgangspunkt. En må ikke starte fra den veis ende som er vår personlige forlorenhet og angst. Ingen vil nekte den relative betydning av slike forsøk. Men det er ikke troens begynnelse. Begynnelsen er ikke i vårt egos' tilgrumsete kilde, men tvertimot det sted hvor de dypeste røtter finnes til hva en må kalle «tillit». Troen begynner med erkjennelsen av å være henvist til en Annen, ikke ved en subjektiv selvopplevelse. En Annen som kaller på oss og venter på vårt svar, en Annen som byr oss en gave som han venter at vi skal motta i all frihet.

Hva denne Annen kaller oss til er ikke at vi som umyndige barn blindt skulle styrte oss ut i et eventyrlig tomrom. Heller ikke er det slik at hans gave til oss skulle innebære en fritagelse fra å tenke selv, fra å bruke vår forstand og vår vilje. På den annen side, garantien for at hans kall og vårt svar er meningsfulle ligger ikke på noen måte i vår forstands innsikt eller i vår viljes styrke, men ene og alene i den Person som kaller oss og tilbyr oss gaven.

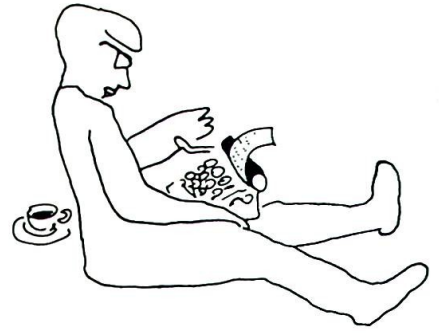
Følgelig, selv om intellektuelle og emosjonelle faktorer og individuelle og kollektive faktorer spiller en rolle i troens prosess (men alltid på betingelse av at de opptrer i innbyrdes balanse), så er og forblir det sant at det første og avgjørende er «hvem» vi tror, ikke «hva» vi tror.

Når da så mange mennesker i dag erfarer trosnød istedenfor trossglede, når de klager over at de ikke har tro og at de ikke vet hva de skal tro på, så burde en i de langt fleste tilfellene oversette alt dette med: Jeg har ingen å tro på — jeg har ingen jeg tør betro meg til.

Hvem er det da som vi tør eller kan tro på? I livet og i døden? Hvor skal vi søke Ham? Hvordan skal vi finne Ham? Dette, og dette alene, er kjerneproblemet i troen.

ST. OLAV

Tidsskriftet koster 25 kroner for ett års abonnement — 24 numre.

STERKE ORD

■ Replikk til redaktøren nylig fra en av sjefene i Verdens Gang:

— Din kritikk av oss var billig og lett-vint.

Hvilket er sterke ord — fra det hold, mener jeg.

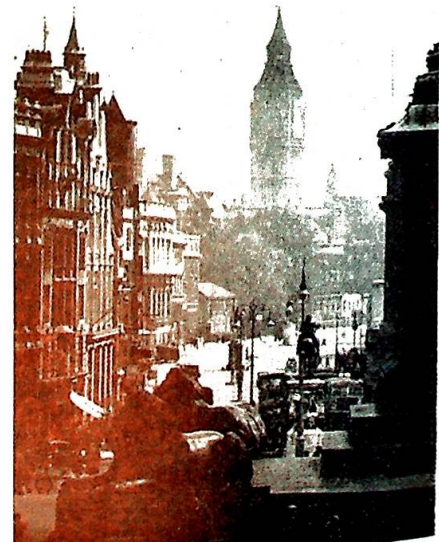
DET ABSURDE

■ I sommerheten er man ubevisst på jakt etter ting som ellers beviser at det alvorlige er absurd. Med en slags form for jubelrop noterte jeg meg derfor i solveggen at Bengt Calmeyer hadde en artikkel i Arbeiderbladet (5. august) om en *Utrolig britisk tragikomedie*:

«London, mandag.

Det er knapt til å tro — men en løpende statistisk feil i månedsoversikten for britisk utenrikshandel har vært årsaka til en stor del av Storbritannias «økonomiske problemer» de siste 5—6 år. Og dermed også indirekte hovedansvarlig for Wilson-regjeringens politiske ulykke.

Man vet nå — innrømmet av handelsdepartementets statistiske kontor — at britisk eksport siden 1963 er blitt for lavt anslått. Det dreier seg om noe slikt som 170—200 millioner kroner i eksport hver måned som ikke er blitt registrert. Det er nok å kaste et blikk på de registrerte handelstall og ikke minst på virkningen av dem, da de i sin tid ble lagt fram, for å skjønne at dette er en katastrofal feil. Undervurderingen av britisk eksport med et par hundre millioner kroner måned etter måned i år etter år, resulterte i mistillit hjemme og ute, press på pundet, finans-

ONSDAGS- BLIKKET

kriser, en kontinuerlig tapping av britiske valutareserver — og harde deflasjonstiltak fra regjeringen for å holde situasjonen, under kontroll. Det meste fullstendig unødvendig — hvis det ikke hadde vært for beryktet upresis og i dette tilfellet fatal britisk statistikk.

Feilen i handelsdepartementets statistikk førte f. eks. sommeren 1966 til pundstorm og — enda viktigere — til Wilsons lønnsstopp som hadde katastrofal politisk følge for Labour. Regjering og parti er i virkeligheten aldri kommet over virkningen av det sjokk som de såkalte jultiltakene påførte det britiske folk. Videre — det var de samme statistiske feil som utløste pundpanikken i månedene opp mot november 1967, da regjeringen ble tvunget til å devaluere. Man vet ikke om man skal le eller gråte.»

Jeg vet forsåvidt om en britisk pressekollega som synes at Calmeyer har tatt vel sterkt i når det gjelder regnefeilen. Pundet er fremdeles svakt, påpeker han. Men dette sier jo ikke meg stort. I min lyse ungdom og mitt første år som journalist måtte jeg en kveld lave en finansleder i avisen. Jeg skrev om britisk betalingsbalanse uten å skjønne noe særlig, og jeg avsluttet med den høyst personlige bemerkning: «Så lenge Isle of Man står er det dog ingen fare.»

Hva mener vi egentlig med det derre der? sa redaksjonssekretæren neste morgen noe bekymret.

Nei, hva jeg mente er uvisst. Antagelig var det veldig varmt også. Det absurde lå snublende nær. (Jeg har fortalt det før.)

Men en ny detalj, dette skjedde høsten 1945 — i Verdens Gang.

Jeg er også en gammel synder udi det lettvinde.

IKKE KRIGSRETT

■ På linje med disse glimt av det absurde kommer etter min mening kinodirektør Arnljot Enghs dementi i Arbeiderbladet (8. august) under den i sannhet oppsiktsvekkende overskrift: *Kirkestatsråden ikke for krigsrett:*

«Jeg takker for den store oppmerksomhet Arbeiderbladet har vist arbeidet for en norsk filmreform, ved Pål Nordenborgs velskrevne og fyldige intervju 7. august 1969.

Dessverre har det innsneket seg en katastrofal trykkfeil når det gjelder Kirkestatsråden. Det er riktig at han etter min mening befinner seg i en uholdbar situasjon på grunn av det forhold at han vil kunne bli gjort konstitusjonelt ansvarlig av Stortinget, bl. a. for disposisjoner vedrørende filmstønaden. Det er imidlertid

ikke så ille at han kan bli stillet for krigsrett hvis han foretar disposisjoner Stortinget mener ikke er hjemlet. Han kan derimot risikere å bli stilt til ansvar for en riksrett, hvilket kan være ille nok.

Oslo, 7. august 1969.

Arnljot Engh.»

Vi noterer med en viss lettelse forandringen.

Ellers er trykkfeilene slemme nok. Vi unngikk såvidt en diger bommert for et par år siden i dette blad. Det hadde kommet nye bestemmelser fra Rom om utdeling av kommunionen i begge skikkelser, den kunne nå bl. a. gis til voksne femlinger.

I førstekorrekturen sto det voksne femlinger.

Og den sommeren var det så varmt noen få dager at den daværende redaktør adspredt mumlet: Men hvordan skal man vite om vedkommende . . . ?

ANDREAS LEGMANN

RØSTER I KIRKEN

SYD-AMERIKA

Karl Hafstad forteller at han har god kontakt med Lucas Moreira Ne-

ves, som er biskop i Sao Paulo og som er kardinal Paginello Rossis høyre hånd. Neves sier at kirken i dag bevisst må tale de fattiges sak og identifisere seg med dem. Men Neves er allikevel ikke tilhenger av Dom Helder. Likefullt er det klart at Dom Helder har spilt en positiv rolle i hele det katolske kirkelegeme.

— På d.a.s. har man de stakk konservative som ser på Dom Helder som demagog og en ytterst farlig mann. En høyerestående benedictiner, som gjør meg den tjeneste stadig å kommentere begivenhetene, hører til dem. Disse kretser står sammen med «Rådet til forsvar for tradisjonen, hjemmet og eiendomsretten». De er vettskremte av all opposisjonen mot det bestående.

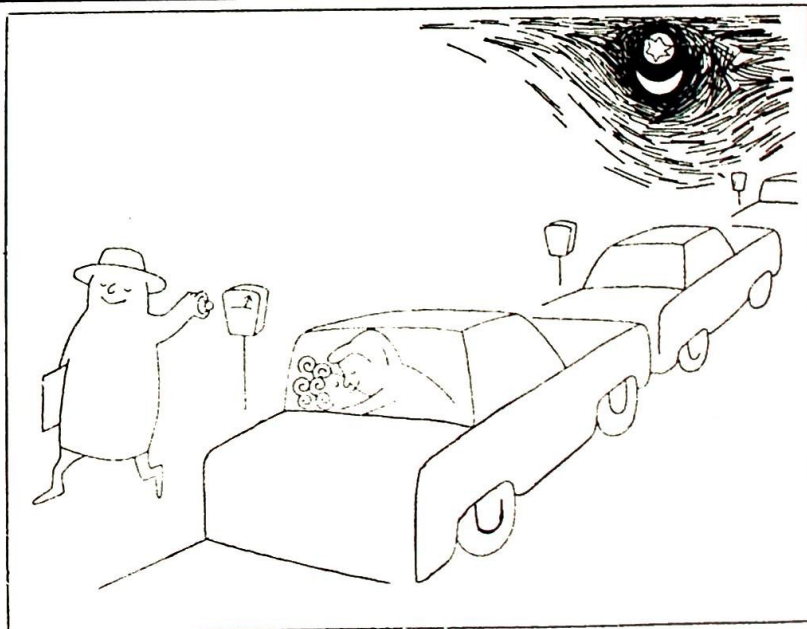
Jeg nevner dette for at man skal forstå at bildet er ytterst motsetningsfylt og nyansert. Skal man karakterisere Brasil kan man overhode ikke komme utenom de store motsetninger.»

(Fra et intervju med pastor Karl Hafstad i «Vår Kirke».)

ÅR 2000

«Samtidig torde förhållandet mellan livsåskådning och vetenskap ändras. Ledande vetenskapsmän har börjat lämna den rena sakforskningen och i stället undersöka metodernas räckvidd. De vill inte begränsa sig till arbeten som redan datamaskiner kan prestera. De försöker få grepp om sin verksamhets djupare villkor. De har

(Forts. s. 240.)

Tegningen er fra «Publik», den vest-tyske katolske avisen, og teksten er ganske enkelt: «EN MENNESKEVENN».

«I FRÅGA SATT»

I FRÅGA SATT.

Om en ny familiesyn och kyrkans arbetsformer.

Redaktör Monica Boëthius.

Syv svenske skribenter har levert bidrag til denne artikkelsamlingen, og de er tilsynlatende en riktig pyntelig og snill gruppe. En av dem er sekretær i Svenska Ekumeniska Nämndens socialutvalg, tre er prester i den svenske kirke, en er familierådgiver, en professor i Lund og redaktøren selv er ansvarlig for Familjespeglern i Sveriges Radio. De spørsmål de tilsammen stiller vil imidlertid snart uroe og endog forarge noen kristne: de rører ved det som de mener er kirkens idealisering av familien, kirkens fiksering ved ekteskapet som mål og ikke som middel, kirkens manglende forståelse av hvor den virkelige nøden finnes i dagens samfunn, kirkens urealistiske seksualsyn osv.

Kommer man litt ør av disse emner over i en diskusjon om en nyvurdering av et begrep som utroskap, begynner enkelte for alvor å se rødt. Men muligens er det lurt å lese alt sammen til ende og tenke gjennom det? Monica Boëthius minner oss om en tale som Richard Schaul holdt på Kirkenes Verdensråds konferanse i Geneve i 1966 hvor han bl. a. sa: «Stilt overfor revolusjonerende forandringer er det kirkens store fristelse å bli et samlingspunkt for alle dem som frykter en forandring.»

Utgangspunktet blir gitt i en av redaktørens to artikler. De fleste av oss tar familiens struktur for gitt. Mannen, kvinnen og barnet er urcellen i all menneskelig fellesskap. Bibelen har dette familiebilde allerede i Skapelsesberetningen og samme grunnstruktur finnes igjen i Bethlehem. Og i vår tid da ordene «familielivets krise» går igjen

(Forts. s. 240.)

LITTERATUR:

KARUSELLEN

Couples,
roman av
John Updike.

Om kort tid (5. september) kommer Updikes bok i norsk språkdrakt og vil i høstmånedene bli lest med fryd og forargelse. Denne anmeldelse som er skrevet etter at jeg leste den amerikanske originalutgaven er et første forsøk på å vurdere denne fryd og denne avsky.

Boken er en beretning om noen par, en klikk. (Den norske tittelen blir: *Par.*) De bor i den lille byen Tarbox, ikke altfor langt fra Boston, de har alle litt for god råd, litt for god tid og litt for mange drinker — hadde det ikke vært for barna kunne de tilsynelatende kalt seg helt ubundet og lykkelige. De lever og leker med en besnærende form for hedendom, som regel uten kontakt med verden omkring, selv ikke nyheten om at president Kennedy er skutt i Dallas kan få dem til å avlyse et planlagt

party i et av husene samme kveld. Alt er jo kjøpt inn, og dessuten våger ingen av dem å sitte alene.

Deres erstatning for de gamle dyder og verdinormer og de gamles følelse av sikkerhet og en viss mening med det hele, finner de i sex. Ikke i noen slags juksepornografi, men i et høyst virkelig og etterhvert et ganske hemningsløst partnerbytte, en kjærlighetskarusell. Innenfor klikkens, stammens snevre grenser. En amerikansk anmelder har sagt om romanen at kvinnen i Bibelen som beskyldes for utroskap ville ha vært trygg i Tarbox. Ingen stener kastes, man sender hverandre i høyden misunnelige blikk. Og eksemplet fra Bibelen er ikke valgt helt tilfeldig, Updikes bok er, såvidt jeg oppfatter den, muligens et virkelig ærlig forsøk på å vise hvordan en gruppe moderne mennesker mer eller mindre bevisst prøver å rote seg inn i en ny hedendom. Og her kommer et vesentlig poeng ved romanen: Bedømt slik gjelder historien mennesker

DR. LIVINGSTONE I NORGE

NORWAY

En bok av Philip Caraman.

Dette er ikke, som forlaget freidig sier, et fullstendig og åpent svar på spørsmålet: *What is Norway really like.* Pater Philip Caraman S.J. har neppe ment at det skulle være noe slikt heller. Det han har lavet er derimot en skildring av sine reiser fra syd til nord i et land som han og hans landsmenn trolig enkelte ganger synes er underlig og en anelse barbarisk. Skildringene er velskrevne, charmerende og i høyeste grad personlige.

Pateren har fått den underlige evnen at han kan reise i et land (og han har reist i mange) og oppleve natur og folk som en slags dr. Livingstone. Da han setter seg i bilen og triller på riksveien mot Hamar og fjernere steder, er det på mange måter under den forutsetning at han nå skal forsøke å observere og notere ned noe av det mest elementære om dette ukjente land. Forsåvidt et udmerket utgangspunkt for en slags reiselivsbok.

I TARBOX

som tross alt ikke er så enormt forskjellig fra oss. De har bare ekstra en del materielle goder som vi trakter etter. Det onde spill veves etter hvert mellom temmelig almindelige middelstandsmennesker. Menneskene er ganske hyggelige av og til, enkelte ganger sjarmerende — og alltid presset

Ikke alltid er hans notater, bygget på samtaler, lesning og de nevnte observasjoner, helt nøyaktige. Det erger, så lenge man husker forlagets reklame. Hans liste over viktige norske årstall bakerst i boken er mildt sagt en ganske underlig miniutgave av Norgeshistorien. Og verre er det tilsynelatende når han innledningsvis i kapitlene om Oslo antagelig misforstår ting velmenende personer må ha fortalt ham. En av misforståelsene er formidabel: Arbeiderpartiets menn kan lett kjennes igjen på hovedstadens gater, visste De det? Det er de personer man på lørdager og på vigilier før helligdager ser gå frem og tilbake, til og fra Vinmonopolene. Noe drøyt er det, selv for den mest innbitte erkekonserverende leser, å høre at «a member of the Labour (Arbeider) Party is an unattractive person in the flesh». Til Caramans forsvar må det på den annen side fortelles at folk så fryktelig gjerne ville snakke engelsk med ham, så fryktelig gjerne at hans norsk-kunnskaper ble litt skadelidende.

Dessuten, dr. Livingstone må også ha misforstått enkelte ting. Oppdagelsesreisende løper denne risiko — og de må i slike tilfeller bedømmes med all mulig mildhet og helst et lite smil.

Det er når Caraman biler nordover fra Trondheim at en norsk leser virkelig

opp i hjørner av angst og trusselen om at det hele tross alt er meningsløst. Det er uforsvarlig å avvise romanen fordi om man er heldigere stilt og har tro. Bli heller litt sjokkert — hvis nå det er nødvendig — men snøft ikke selvgodt over denne verdens galskap.

Man har pekt på at det bare er Updike og John Cheever av de moderne amerikanske forfattere som har en følelse for at noe verdifullt ble borte i nasjonens fortid. Noe som var et ubrudd hele en stund. For andre forfattere er nok dagens situasjon preget av den samme galskap og katastrofestemming, men de har nesten aldri antydninger om at tingene engang var noe bedre. Og når de vender seg til fortiden, som for eksempel Styron i *The Confessions of Nat Turner* (også på norsk i høst) er det for å vise oss at Amerika har styrt mot avgrunnen fra starten av.

Updike på sin side har denne upresise forståelse av at det finnes alternativer. Menneskene i *Couples* har mistet bevisstheten om Guds nåde. En av hovedpersonene, Piet Hanema, går om søndagene i en liten kirke i byen, men han hører ikke stort annet enn rustne prekener. Om Gud som «gir fire og en halv prosent rentesikkerhet». Gud elsker oss ikke lenger. Han elsker Russland. Han elsker Uganda. Vi er fete og har utslett, og vi skriker alltid etter sukkertøy. Vi har mistet nåden, sier han engang i et av klikkens evindelige, improviserte selskaper.

Det gis klare innvendinger mot romanen, en amerikansk bestseller i måned etter måned. Det er urimelig vanskelig å skille personene fra hverandre av og til, persontegningen er for lettvent. Updikes lek med ord kan drukne en leser i vidunderlige og unyttige komposisjoner. Og hele hans byggverk er ikke hele tiden pålitelig støtt. Det kan sies en del ting om pseudokristne tanker osv. Denne anmelder har her valgt å la tvil komme tiltalte til gode.

Åge Rønning.

blir interessert. Her er kjappe iakttagelser, fra underlige beretninger om blomsterhatter som ved feiltagelser kan bli plasert som kranser på en bære, til et

(Forts. n. side.)

EN KLOVN

Burde jeg kle meg i sakk og veske? Sakk og veske, har De ikke hørt den gamle historien om den nyankomne pastor fra vindmøllelandet som i førstningen byttet om på bokstavene i akkurat det uttrykket? Folk kledde seg i sakk og veske, sa han i prekenen.

Folk satt musestille og tålmodige. I dag går slike forsnakkelser på sentimentet løs, som en av hans landsmenn gjerne sier. Sentimentet.

Men unnskyld, alle muntre følelser om sekk og aske-begrepet får hvile et øyeblikk, det var noe annet jeg ville fortelle dere om, i tilfelle dere trodde at alt var fredelig på mine kanter.

Første dagen etter ferien fikk jeg følgende brev fra en sint dame:

«Stopp forsendelsen straks. Bladet er utartet til å bli et veritabelt propagandaorgan for venstrefløyen. Jeg vil tilføye at jeg kommer til å bli abonnent igjen hvis den dag opprinner da St. Olav på nytt blir et upolitisk organ — når redaktøren eventuelt blir byttet ut med en person som er tilstrekkelig hederlig og kultivert til å avstå fra å misbruke sin redaktørstilling — og som aller helst også er en smule mer talentfull enn den redaktøren som nå opererer. I verste fall kunne vel bladet stanses for en tid hvis det ikke er annen måte å bli kvitt denne mannen på.»

Burde jeg kle meg i sakk og veske med en gang? Apropos dette uttrykket. Hakk i hæl med brevet, uten at jeg dermed antyder den ringeste sammensvergelse, måtte jeg den presten som opprinnelig sa det. Han minnet meg, for annen gang på forholdsvis kort tid, på at jeg også var en økonomisk belastning for bestyrelsen.

Att på til liksom.

Og tilsammen er det et problem.

Sakk og veske blir selvfølgelig et billigere antrekk hvis det er det som det står på. Noe kan bestyrelsen knipe inn der.

Men det med hederligheten og talentet er det verre med.

La meg først få gjengi et leserbrev St. Olavs redaksjon har motatt fra en god venn:

Herr redaktør.

En italiensk landsby 1944. «Den sorte kapein» kommanderer «fyr» og 17 sivile gisler faller. Skuddsalvene stilner, omtrent samtidig slutter krigen.

Egentlig en triviell rutinesak i Wehrmachts historie, og «Den sorte kaptein» forsvinner fra slagmarken, bokstavelig talt. Isteden stiger han så og si til tops på den klerikale rangstige. Noen «urolige» graver litt i fortiden, og en anonym biskop blir til en verdensberømt morder, masse-morder.

Sin kirkelig rang tiltross, erklærer han seg «ikke skyldig». Ifølge vanlig kriminalterminologi krever ethvert mord en morder, men dersom denne er uskyldig, hvem er da skyldig?

Den forhenværende «Sorte kaptein» løser, ad omveier, problemet slik: ofrene er de skyldige.

R. Sand.

Så langt leserbrevet som jeg vet er skrevet i ærlig harme og fortvilelse. Hvordan har dette vært mulig i Kirken? Også andre trosfeller har vel hatt lyst til å stille noen nærgående spørsmål om dette etter å ha lest dagspressens skildringer av Spiegels «avsløringer».

Det er i og for seg utmerket at enkelte har mot til å spørre. Det er ingen grunn til å gjemme unda saken Defregger i en slags uklar frykt for Kirkens samhold og helse. På den annen side forenkler min venn saken, dette er ikke en skummel kriminalhistorie hvor den skyldige til slutt gripes. Defregger bærer ikke skyld og ansvar alene, det er presset på ham av all krigførings djevleskap — de spørsmål som vi utålmodige om og om igjen skulle stille, gjelder alle kristnes forhold til denne djevleskapen.

Vi har faktisk liten rett til i dag å minne den forhenværende kaptein Defregger om at hans mot sviktet, vårt eget svikter den dag i dag når det gjelder krigens problem, synes jeg.

Kardinal Döpfner har i et brev til prester og menigheter i sitt erkebispedømme klart sagt at han på forhånd visste om presten Matthias Defreggers fortid før han utnevnte ham til generalvikar og foreslo ham til embedet som hjelpebiskop. Og han sier at han gjorde det av følgende grunner som for ham var avgjørende:

De etiske problemer som reises i Defreggers tilfelle er en hel generasjon soldaters problem. En befaling om å skyte uskyldige mennesker som gisler kan aldri rettfærdiggjøres. Såvidt det er mulig må en kristen verge seg mot å utføre en slik befaling.

FEM KVINNER I LEVANGER

DR. LIVINGSTONE - - -

(Forts. fra forrige side)

temmelig spydig glimt av kirkesangere som stryker vekk en tåre etter at de har utført sin oppgave og slikker seg på pekefingeren for å telle honoraret. Det er betraktninger om Hammerfest, et sted hvor han mener at en diskusjon om sølibatet virkelig blir meningsfull. Og det er først og fremst en lang, inntagende beretning om dette å oppleve alt for første gang, ensom, bilende fra fergested til fergested, humpende gjennom rensdyrflokker, tilsnakket av halvfulle karer på hurtigruten, snart nysgjerrig i en gammel prestegård, snart omtrent i vilske på et hotellrom med midnattsolen i vinduet.

Boken, som er tilegnet biskop Gran, er bygget over en slik personlig oppdagelsesreise i et land som nok allerede er oppdaget, men som ligger litt utenfor den siviliserte del av verden. Paterens åpenbare kjærlighet til landet og en del av raritetene gjør at det er en udmerket bok å lese før avreisen til våre kyster. Eller før vår egen Nord-Norge-ferd.

Rett skal være rett, pateren har sett mer av Norge enn de fleste nordmenn.

A. R.

Medlemmene av Sekularinstituttet St. Bonifatius som driver St. Eistein sykehus i Levanger har på få år greid både å opparbeide et førsteklasse privat sykehjem og bli fortrolige og godvenner med sine omgivelser. Aftenpostens medarbeider Aslaug Bisseberg hadde i sommer en fin reportasje om Instituttet og de fem kvinnelige tyskfødte katolikker som arbeider der: husmoren Lisa Leinemann, søster Edel Harbig, bestyrerinnen Hanna Marsch, søster Elisabeth Kolkemann og Maria Feldoffer.

Aslaug Bisseberg skriver bl. a. om sitt besøk i Levanger:

«Steinkjer angrer nok i dag at de ikke tok imot katolikkernes tilbud om kirke og sykehjem. Levanger derimot hadde ingen slike betenkeligheter og kirken fikk overta en tomt av kommunen. Ordfører Reidar Due er full av lovord om det nye sykehjemmet.

— Det har et utmerket samarbeide med Innherad Sykehus i Levanger, og istedenfor å utvide pleiehjemsektoren på kommunal basis, kunne vi heller tenke oss å bevilge penger til utvidelse av katolikkernes sykehjem. De har gjort en storartet innsats, og sykehjemmet oppfyller alle krav som stilles til slike institusjoner, sier ordfører Due.

Som privat institusjon får ikke syke-

hjemmet de samme offentlige tilskudd som andre hjem. Men når underskuddet kan holdes i balanse, skyldes det vel først og fremst de fem «barmhjertige samaritanere» som leder pleiehjemmet uten å motta lønn! De fem tyske kvinner — alle katolikker — ser det som sin livsoppgave å arbeide for pleiehjemmet i Levanger. — Det er som å være blant engler, sier en Levanger-frue som halvannet år har arbeidet som fysioterapeut på sykehjemmet.

De fem «englene» er ikke nonner. De tilhører ingen kjent orden eller kongregasjon, men et sekularinstitutt i Tyskland som ble opprettet i 1949 for å avhjelpe nødssituasjoner etter siste verdenskrig. I de senere år har de sosiale oppgaver kommet i forgrunnen, og endel er sendt til U-landene for å hjelpe hvor det trengs. Fem av gruppens medlemmer havnet i Norge, fordi man trengte noen til å lede det nyopprettede sykehjemmet i Levanger. Det Apostoliske Vikariat Trondheim eier både kirken og sykehjemmet.

De fem tyske kvinner, med bestyrerinnen Hanna Mersch i spissen, er forlenget akklimatisert i Nord-Trøndelag og snakker sproget flytende. Betjeningen på sykehjemmet utgjør i alt 17 personer, men det er disse fem som har ansvaret og bærer

(Forts. s. 240.)

FREGGER

Men intet menneske kan dømme over et annet menneskes oppreden i en slik situasjon. Ingen vet nok om sin egen kraft, eller om andres.

Det er i siste instans bare Gud som kan dømme om den personlige skyld i slike nødssituasjoner. Offiseren som senere ble presten Defregger har ikke unndratt seg disse borrende spørsmål om skyld, han tilhører en Kirke som må søke sin vei mellom det hellige og det vanhellige, mellom synd og Kristi eksempel.

Jeg har kjent Matthias Defregger som en prest som med denne bør ble stilt betingelsesløst i medmenneskers tjeneste. Det fikk meg til slutt til å gjøre denne mann til en hjelpebiskop i Kirken og til å overbevise ham om at han måtte overvinne sine betenkeligheter mot å ta imot utnevnelsen, sier kardinal Döpfner.

Kirkens fellesskap lever på vår forståelse av og tilgivelse for alle våre svakheter. Ikke minst for dem vi i virkeligheten har til felles.

Som redaktør av St. Olav vil jeg heftig forsvare min venn Rolfs rett til å gi uttrykk for sin kritikk. Jeg over visst selv etter ringe evne ofte kritikk mot mange ting i fellesskapet.

På den annen side må jeg denne gang nok si at jeg synes hans vurdering av Defregger er farlig ensidig.

A. R.

PATER ARNO
GERRITSMÅ:

MIRAKLER?

«Når det gjelder undere og mirakler, kan det lett bli enten overvurdering eller undervurdering av såvel Guds som menneskets innsats. Vi kan være lett-troende, men vi kan også være vantroende. Noen vil uten videre tilskrive Gud alt som skjer ved et under. Andre derimot mener å kunne holde Gud helt og holdent utenfor ved å lete etter en rent naturlig forklaring på et slikt fenomen. Som regel ligger sannheten midt i mellom.»

«I evangeliet fortelles om da Herren bød fiskerne om å kaste ut sine garn nok en gang — etter at de hadde strevet uten hell en lang natt. Et mirakel skjer. Men dette mirakel skjer i alle fall ikke uten innsats fra menneskenes side. Disiplene skal ta seg sammen. Bruke krefter på ror og årer, benytte sin fagkunnskap for å håndtere garnene. Legge alt til rette for en god fangst. Det er nyttig å legge merke til dette. Det er nemlig ikke så lite av menneskelig kraft og kunnskap som skal til før selve underet skjer.»

«Mange troende har kanskje hatt en vel enkel oppfatning av undere og mirakler. Deres forestilling om Gud har ihvertfall vært såre enkel: Gud er den allmektige, evige og suverene Herre som holder verdens og menneskenes skjebne i sin hule hånd. Og som etter eget forgodtbefinnende av og til forandrer disse skjebner ganske enkelt ved å gjøre et mirakel. Denne oppfatning har vært ganske utbredt i de troendes kretser. I våre dager reagerer

ikke så få mot denne oppfatning.»

«Mange moderne mennesker tror fortsatt på Gud, men ikke på den enkle måten man ofte trodde på før. Deres tro preges ikke av mangel på respekt for Guds allmakt eller suverenitet. Men den preges av en ganske sterk selvbevissthet. De fester seg sterkt ved det vi leser i skapelsesberetningen i første Mosebok: Gud skapte mennesket i sitt bilde. Han beriket mennesket med evner som Han ikke ga noen annen skapning. Han ga mennesket hele jorden i eie og stilte det som konge over skapelsesverket. Mennesket er på den måten blitt Guds medarbeider i skapelsen. Det har fått et direkte oppdrag av Gud om å kultivere jorden og føre utviklingen videre.»

«Gud gjør fortsatt sine undergjæringer. Den verden vi lever i, vi mennesker selv, hele tilværelsen er egentlig et eneste stort mirakel. Men dette mirakel fullføres ikke av Gud uten menneskets medvirken. Gud appellerer lik som til stadighet til menneskets fornuft, menneskets vurderingsevne, menneskets dyktighet og til hele det register av psykiske og fysiske krefter som lever i oss og som har muligheter til å gi overveldende resultater. Det er ikke minst den moderne videnskap og de moderne forskningsresultater som har

(Forts. neste side)

Nyhet fra St. Olav Forlag

LARS ROAR LANGSLET:

ENHET OG MANGFOLD

Pluralismen og veien mot et verdenssamfunn

Sentrale samfunnsfilosofiske problemer vurdert i kristent perspektiv.

Et viktig bidrag til den idèpolitiske debatt.

PRIS Kr. 12.—

MIRAKLER? - -

(Forts. fra forrige side.)

brakt for dagen i hvilken stor utstrekning verdens og menneskenes skjebne er lagt i våre egne hender. Dette kan vi ikke se bort fra.»

«I evangeliet bruker Jesus den kjente lignelsen om talentet. Her legges et stort ansvar på den enkelte og det gis ingen pardon for sløsing med disse talentene, med de evner og ressurser man har. La oss endelig ikke skyve fra oss ansvaret vi har ved å regne med andre og at Gud skal gjøre mirakler uten vår egen innsats. Gud er ikke noen banal tryllekunstner.»

(Fra en preken i St. Hallvard.)

FEM KVINNER - -

(Forts. fra s. 238.)

byrdene. Selv vil de nødig bli fremstilt som engler som «ofrer seg» for andre. De har selv valgt sitt liv — et liv i fattigdom, kyskhed og lydighet. Som nonnene har de avlagt dette løfte, men de er ikke bundet til klosterliv, og bærer heller ikke spesielle drakter. Bestyrerinnen tiltales bare som «frøken Mersch». Hun er meget avholdt av pasientene, og når hun vandrer rundt i huset er det alltid noen som må bort og prate med henne. Og frøken Mersch har tid for alle. Dette er hennes liv som hun vier seg helt og holdent for. Som munk og nonne har hun og hennes tyske medhjelpere på sykehjemmet gitt avkall på ekteskapelig liv, eienomsrett og selvbestemmelsesrett.

I Tyskland er det ca. 150 katolikker som arbeider innenfor dette sekularinstitutt forskjellige steder i verden. Siden etterkrigstiden har disse tyskerne viet sitt liv i det godes tjeneste.

— Dette er et spørsmål om livsform, sier Hanna Mersch til Aftenposten. — Vårt liv har noe til felles med nonnens, men vi kan ikke tenke oss å leve i kloster.»

ST. OLAV'S REDAKSJON

Ny kontortid i høst:
14—13

RØSTER I KIRKEN—

(Forts. fra s. 235.)

gripits av samma lust som driver en pojke att plocka sönder sitt leksakslok för att se efter hur det ser ut inuti. Den tid är nog förbi då de vetenskapliga metoderna räckte till för att binda all energi. Man nöjer sig inte längre med förvåningen över att metoderna frambringa användbara resultat som i naturvetenskapens barndom. Man har tvärtom börjat titta in i sina metoder för att få reda på hur teorierna fungerar. Utvecklingens inre dynamik har redan fått organisatoriska utslag. «Philosophy of science» har blivit ett eget studieämne vid en del universitet. I Sverige inrättades et professor i vetenskaps-teori (i Göteborg 1964) — ett tecken på den omvärdering vetenskaplig forskning och teknisk tillämpning genomgår. Reflexionen på de primära teorierna är redan erkänd som en egen vetenskapsgren!

Händelseförloppen har även teologisk relevans. Mötet mellan tro och allmän opinion tycks gå mot ett nytt läge. Inte som om den kristna tron framdeles skulle vara mindre utsatt för kritik än hitintills. Men fronten håller på att förskjutas. Sådana som var fästa vid specialvetenskapliga arbetsformer menade sig hittills ofta kunna ta avstånd från tron därför att den inte går att bemästra med liknande grepp. När nu vetenskapens pionjärer har nått utöver teoriernas plan och inriktat sig mot den levande människan har de hamnat just i den dimension där den kristna tron rör sig.»

(Av en artikkel i det svenske katolske tidsskrift Credo.)

EN NY FORM

«Skifter tidene også tilstrækkeligt indenfor klostermurene?

— Måske er det et punkt, hvor de fleste klostresamfund har vanskeligheder. Husk på, hvor voldsomt verden har forandret sig. Det er, som om den er sprunget over flere hundrede år i eet træk siden koncilet. Alene pave Johannes' rundskrivelse til alle verdens ordenssøstre har givet os en helt anden kurs. Før lukkede man sig ude fra verden, når man gik i kloster. Men pave Johannes ville have, vi skal lukke verden ind i klostret, hvis vi ikke netop tilhører en kontemplativ orden (som han satte meget højt). Søstre i dag skal interessere sig for alt, siger han i rundskrivelsen —

— Alt — det er meget. Skal de

også interessere sig for porno f.eks.?

— Ja, i det øjeblik porno er blevet et samfundsproblem, skal vi vide, hvad det drejer sig om, og hvad der er dens baggrund, for at vi kan imødegå også den sag i vort bønsliv og vort sociale arbejde. Vi må blot forstå at holde afstand — selv at sætte grænserne! En søster i dag må ikke være fremmed overfor hverken kendsgerningerne eller farerne.

— Det er ikke så mange år siden, søstre i et andet hjemligt kloster ikke måtte læse aviser. Må man det her i huset?

— Her læses både Berlingske Tidende og Politiken — det overlades til den enkelte søster, om hun vil. I mange tilfælde fortæller forstanderinderne om særlige aktuelle begivenheder under vores rekreation, eller vi læser aviserne sammen. Vi forstår, det er blevet nødvendigt i dag, hvor hele verden er vort fædreland. Alle videnskabelige fremskridt, alle politiske og sociale rørelser må være os inde på livet. Men alene det at få tid til at følge med kan være meget svært — vi savner arbejdskraft. De mennesker, vi skal tage os af, kan enkeltvis kræve så uhyre megen omsorg og interesse og vi selv er dog kun mennesker.»

(Fra et intervju med en ordenssøster i Katolsk Forum.)

«I FRÅGA SATT» - -

(Forts. fra s. 236.)

i nesten alle innenkirkelige kurser eller foredrag er derfor feltropet: La oss stå vakt om familien. Men: «... i en värld i ständig förändring kan det förflutne hållas levande endast i den utstreckning det ständig omvandlas. Försök at rädda vårt arv genom att stänga inn det i en gången tids stela, institutionella former kan endast få til konsekvens att man förkastar det.»

I stedet, mener hun, skulle man våge å prøve en nydanning som lar det som det er verd å beholde bli igjen. «Våga den ständiga omvandlingen av formerna för familjelivet för att få behålla det övergripande värdet: gemenskapen mellan individerna.»

forordet står det ellers bl. a. følgende: «Ideen til denne bok ble født under en preken som var kalt Familie-

STØTT ST. OLAV!

Det er ikke
nødvendig
å være enig
med oss i
alle ting.
Tvert imot.
Laver vi til
slutt et
nummer som alle
nikker enige
(og søvnige) til,
har vi gjort
en dårlig jobb.

Men støtte trenger vi.

RED.

NESTE NUMMER

I neste nummer av bladet bringer vi en artikkel om INTERKOMMUNION av vår medarbeider, franskanerpater D. J. Boers.

BØNNENS APOSTOLAT

August: At man ved evangeliets for-
kynnelse, klokt og effektivt må anvende
metoder og veier som svarer til folkesla-
genes kultur og mentalitet.

September: At alle som arbeider på ut-
dannelsen av fremtidige prester må få
særlig lys til bedre å utføre sin oppgave.

For utviklingen av den katolske presse
og kommunikasjonsmidlene i misjonslan-
dene.

DEN NORDISKE VALFART MED FLY TIL LOURDES

6. til 12. september 1969.

Pris med fuld pensjon fra Kastrup
til Kastrup:

På hotel «Madonna» d.kr. 920.—
På sygehjemmet

«Asile notre Dame» » 730.—
Læge (norsk), sygeplejersker,
samaritter. Gejstlig leder: Msgr.
Knud Ballin, København.

Program

og indmeldelsesskemaer:

VALFARTSKOMITEEN,

Barsehøj 25, 2900 Hellerup,
Danmark.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	} Bergen
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Hammer- fest
St. Franciskusøstre- nes Moderhus	
Øyenklinikken	} Hønefoss
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	} Lillestrøm
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikals Kirke	} Tromsø
St. Mikals Prestegård	
St. Theresia Hosp.	} Trondheim
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	} Tønsberg
St. Magnus prestg.	
St. Elisabeths Hosp.	}
Vår Frue Kirke	
Bispegården	}
St. Olavs Kirke, Bispegården	
St. Olavs kirke	}
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	}

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

banden och himmelriket i Stockholm
Storkyrka i januar 1966. Denne boken
skal markere behovet for å bryte opp
fra tradisjonelle vurderinger og fra de
kirkelige arbeidsformer som hittil har
vært benyttet. «De människor som opp-
lever en vilja att komma ur sådana
förlamande strukturer och värderingar
ställs inför en annan förpliktelse än den
att värna om traditionen. De måste —
ut ifrån sin vilja till trohet mot det
evangelium som kyrkan är förpliktigad
till — våga ställa seg öppna för vad
som sker i vår egen tid, våga vara
lydhörda för var problemen verklingen
bränns och hur de ser ut for dagens
människa...»

Denne lille omtale er ellers intet an-
net enn et forsøk på å introdusere
boken og vekke interesse for den. At
kristne venner i nabolandet er opptatt
av disse problemer skulle bety en del.

Kanskje det siden er en tanke å
invitere noen av disse skribentene til
for eksempel Katolsk Forum i Oslo for
å høre hvordan de redegjør for sine
synspunkter?

A. Lm.

«VÅR KULTUR I BRÅ FORVANDLING»

— Er De kulturpessimist? Er ikke både vår sivilisasjon og vår nasjonale kultur i fare? spør Aftenposten Lars Roar Langslet.

— Nei, jeg er ikke kulturpessimist. Jeg tror ikke det er noen dyptgående innsikt som dikterer en slik pessimisme. Derimot har vi en kultur i forvandling — i en så voldsom og hurtig forvandling at vi har følelsen av å miste fotfestet.

Der er nok av dystre perspektiver — like til utslettelsen av alt liv, men samtidig har vi muligheter som aldri tidligere til å fjerne nød og elendighet og skape et rikere og mer perspektivfylt liv for alle mennesker. Disse muligheter gir oss ikke grunn til pessimisme, men et øket ansvar.

Det avhenger av oss om de skal virkelig liggjøres.

Heller ikke på det nasjonale plan er jeg pessimist. Jeg tror at de som er det, forveksler vår nasjonale identitet med de uttrykk nasjonalismen fant i en bestemt periode. Grunnloven for alt kulturelt liv er at det utfolder seg i samspeillet mellom det man selv er og det man mottar utenfra. Men det er klart nok at det trengs en bevisst innsats med de begrensede midler Staten yder for å verne om vår nasjonale kulturelle integritet.

Det kan slås fast at vi ofrer beklagelig lite på det kulturpolitiske felt — vi har ikke gitt investeringene et omfang som svarer til behovet. Særlig viktig er det at

nye boligområder — nye byer og nye drabantbyer — får tilbud om kulturgoder og
(Forts. neste side.)

ARENDALE		
MØRLAND-SKO Tlf. 22 802 Selvvalgsforretning		
J. E. PEDERSEN & CO. A/S Arendal Kjøttforretning Tlf. 2360		
ADEL ELLEFSEN Aut. Installasjonsforretning Tlf. 21 756 - Arendal - Tlf. 22 460		
ARENDALE		
OLAV SLAATTENE Blomsterforretning. Begravelsesbyrå Tlf. 21 958 Havstad, Arendal	BYGGMESTER HANS NILSEN Neset 362 Arendal Tlf. 22 647	
DRAMMEN		
GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikkfabrikk Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN		
 TYRILYS ^{A/S} TYRI FABRIKKER Drammen Har også landets eneste bivokspresseri		
DRAMMEN		
GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen		
FREDRIKSTAD		
KÅRE KRISTIANSEN Fiskeforretning Telefon 13 190	Byens spesialforretning Olsson TAPÉT OG GULVBELEG Agentgt. 1 - Tlf. 17 080	<i>Andr. Janne &</i> Kontormaskiner - Kontorutstyr Storgt. 4 - Fredrikstad Tlf. 12 945
 C. HANSENS Trykkeri og Bokbinderi Tlf. 13 056 FREDRIKSTAD	EDVARDESEN & NORDHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 11 220 - Fredrikstad	ØSTFOLDMEIERIET Avd. Fredrikstad
	O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Sentralbord 15 840	

(Forts. fra forrige side.)

invitter til kulturell virksomhet. Vi må menneskeligjøre miljøene folk skal leve i, hindre at de blir kulturelle ørkenområder.

Dessuten gjelder det å verne om sprogtradisjonene.

— Ja, De har jo sagt at Vogt-komiteéns innstilling er en eneste chance til å få slutt på det meste av sprogstriden. Er chansen definitivt forspilt?

— Nei, det kan den umulig være. Men jeg kan forstå den utålmodighet som får

mange til å spørre slik. Ingenting tyder på at de politiske muligheter for å få gjennomført innstillingens hovedtanker er blitt mindre. Der er en voksende for-

ståelse i alle partier for at det må en radikal omlegging til. Mange års praksis har vist at det ikke går med den gamle sprogpolitikken.

OSLO

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE

og
HERMETIKK
en gros

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG

C. Tennant Sons & Co. A.s

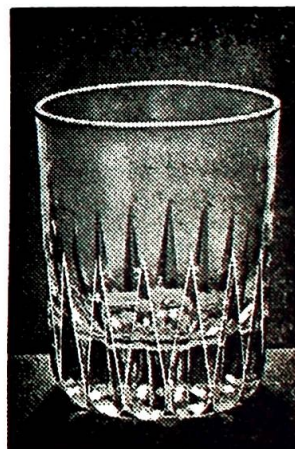
Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gt. 6 - Oslo
Telefon 20 37 24

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Portofino“

Laget av tindrende klart glass.
Lekkert i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3.50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Galigani

Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene

N.K.K.F.

Ansøking om å komme i betraktning ved utdelingen av rentene av N.K.K.F.s utdanningsfond kan sendes innen 1. september d. å. til:

Dagny Hov, Fougstadgt. 22.
Oslo 1.

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeide.
Tlf. 21 69 06

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

TÅSEN BOK- OG PAPIR A/S
ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8
Tlf. 23 02 40

NOBENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontingent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Drøm som dreper

Muriel Sparks, engelsk forfatterinne som har skrevet en rekke bestselere, er visst en illustrasjon til uttrykket «kvinne er kvinne verst». I hvert fall ruller hun villig ut med hva hun vet om sitt eget kjønns svakheter og ufrivillige komikk. Hennes egen komikk er ikke ufrivillig — den er kjølig beregnet. «Miss Jean Brodies beste år», romanen som denne filmen er bygget over, viser at den kan også være infam, uten at en viss medfølelse helt blir borte fra dette kjølige blikk.

Miss Brodie er en ugift lærerinne ved en høy-konservativ skotsk pikeskole i 1932. Hun er i «sine beste år» — dvs. det sier hun selv. Kompensasjonene for en ensomhet som tappert holdes på armlengdes avstand, omgir henne som festningsverker: En utbrent flirt med tegnelæreren, en ny en med sanglæreren. En touch av bohème — det kan ikke bli stort i en skotsk pikeskole og bringer henne da også fort i konflikt med skoleledelsen. Et oppskrudd svermeri for Italia, for Kunsten, for sin egen Lærergjerning — det blir mange store bokstaver også når hun snakker. Jålet og rørende på samme tid bygger hun opp sitt uttenverk av illusjoner. Tilsynelatende oppofrende, uegenytting, levende bare for sine elever, for sin gjerning, for «de andre», kjemper hun i virkeligheten med å holde seg livsnederlaget på avstand: Det kan det bli herskelyst, luftig og uansvarlig idealisme og mørk sjalusi av. Noen elever knuser hun uten å begripe hva hun gjør. Andre tvinger hun ut i en litt for bråmoden frihet, med sitt tyranniske krav om at de skal være «hennes» verk, formet av en generøs, men lett forvirret dame som beundrer Mussolini og Giotto, som om diktatoren og helgenmaleren hadde annet enn nasjonaliteten felles.

Regissøren Ronald Neame har, så langt jeg husker romanen, vært trofast mot Muriel Sparks feminint lunefulle ironi, og Maggie Smith utleverer Miss Brodie i den store stil. Det frasefylte jåleriet nærmer seg riktignok overspilletts farlige grense,

Maggie Smith i
MISS JEAN BRODIE'S BESTE ÅR

selv om mennesker som skjuler sine skuffelser bak det angivelige «kunstnersinn», unektelig kan te seg ekstremt. Til gjengjeld har hun tatt godt vare på alt det rørende og patetiske i denne farverige selvbedrageren som faller så hårdt på luftigheten i sin egen livsløgn. Så sammen satte er ofte menneskene at de overbeviser, griper, støter bort og vekker latteren innenfor ett og samme minutt. Hva Muriel Spark har på hjertet er blant annet dette. Svake og gjennomskuelige mennesker kan, om de har en smule talent og drøm i seg, og slippes løs på de uerfarne sinn, bli ganske farlige og anrette ulykker de ikke overskuer. Det livet de selv aldri fikk, eller knapt våget å nippe til — det skal andre værsgod leve i deres sted. Unge mennesker som de «former», med mange ord og innfall — lite eftertanke og ansvar. Regissøren har skapt et stort og ladet skolepike-miljø omkring Miss Brodie, med frapperende gode pres-

tasjoner fra flere av tenåringene i skoleuniform. *Celia Johnson*, en av engelsk teaters betydelige karakterskuespillerinner, leverer med stram artistisk økonomi et praktfullt portrett av en gammeldags kvinnelig rektor, omgitt av et Edinburgh som tar sømmeligheten presbyteriansk alvorlig. Her er den kultivert gjennomarbeidede atmosfære som ofte preger britisk film, denne overlegne og nyanserte viten om menneskers adferd. Den frustrerte Miss Brodie i «sine beste år», som sår blomster og høster ugress, er en nærgående og ikke helt barmhjertig skildring av hjertelivets avsporing i et egentlig varmt og givende menneske. Ingen stor film. Ikke helt vellykket. Vaklende og vag i sin hensikt som Miss Brodie selv. Men avgjort av interesse.

hrm.

MARIAKONGREGASJONEN,

OSLO

Onsdag 3. september: Messe i St. Olavs Kirke kl. 19. Deretter samvær i foreningslokalet. Søster Sunniva forteller om St. Karl Borromeussøstrenes Kongregasjon og søstrenes virke.

Alle interesserte damer er velkomne.

LØSSALG AV ST. OLAV

i Grundt Tanums Bokhandel, Universitetsbokhandlene i Sentrum og på Blindern.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.,
Mirjam Knollmüller C.S.J.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.
Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene. Kr. 25 pr. år, kr. 12.50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen.
24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.